

Centerpartiet

Hej Kent, här kommer svar på era frågor, hör av dig om något är oklart!

Allt gott,
AnnaSara Perslow Centerpartiet

Frågor om hjälpmedel:

- 1. Hur vill du och ditt parti arbeta för att "Hjälpmedelshandboken" ska bli till hjälp för att användaren ska få rätt hjälpmedel och att kunna använda dessa hjälpmedel efter behov för att slippa leva ett liv som är begränsat av sin funktionsnedsättning?**

Hjälpmedelshandboken ska vara ett verktyg för att ge människor rätt stöd, inte ett dokument som begränsar vad som räknas som ett acceptabelt liv. Centerpartiet vill se en grundlig översyn av handboken så att den utgår från principen om lika möjligheter att delta i samhället.

Ett hjälpmedel som enbart täcker inomhusbruk men som exkluderar utomhusbruk är inget fullvärdigt stöd, det är ett halvt liv. Centerpartiet menar att hjälpmedel ska bedömas utifrån vad människan faktiskt behöver för att leva ett självständigt och delaktigt liv, inte utifrån vad systemet råkar ha satt upp som miniminivå.

Jag lyfter åter vikten av att kunna delta i föreningslivet. Därför är hjälpmedel för fritiden också en viktig fråga.

- 2. Hur ser du och ditt parti på brukarinflytande i det fortsatta arbetet med riktlinjer för bedömningar för hjälpmedel t.ex. vid uppdatering av Hjälpmedelshandboken? Detta saknas helt idag trots lagens intentioner.**

Centerpartiet ser mycket positivt på brukarinflytande och anser att brukarmedverkan är en av de viktigaste delarna för att stärka delaktigheten i vården. Personer som själva använder hjälpmedel besitter värdefull kunskap om hur systemen fungerar i praktiken och vilka behov som finns i vardagen.

Därför är det viktigt att brukarorganisationer ges en tydlig roll i arbetet med riktlinjer för bedömningar av hjälpmedel, till exempel vid uppdateringar av Hjälpmedelshandboken. Brukarmedverkan bidrar både till bättre beslut, större träffsäkerhet i insatserna och ökad legitimitet i systemen.

- 3. Många får betala hjälpmedel själva eftersom deras ansökan avslås av oklara anledningar, ibland inte ens i text förklarar. Hur vill du/ditt parti säkerställa att hjälpmedel tilldelas och vid avslag det ges en skriftlig, tydlig motivation?**

Ett avslag på ett hjälpmedel är ett beslut som får direkta konsekvenser för någons vardag och livskvalitet. Då är det en självklarhet att beslutet alltid ska motiveras skriftligt, på ett sätt som den sökande faktiskt kan förstå och ta ställning till. Att få ett muntligt nej eller inget svar alls, är inte acceptabelt.

Centerpartiet vill säkerställa att alla avslag på hjälpmedel åtföljs av en skriftlig och tydlig motivering. Inte en byråkratisk formulering som hänvisar till handboken, utan en förklaring som

går att förstå och som verkligen beskriver varför just detta hjälpmedel inte beviljades för just denna person.

Lika viktigt är rätten att kunna överklaga. Den som anser sig ha behov av ett hjälpmedel som nekats måste ha en reell möjlighet att få beslutet prövat. Den rätten ska vara tydlig, känd och tillgänglig.

4. Hur vill du och ditt parti säkerställa att medlemmar med neurologiska och kroniska diagnoser ska få de hjälpmedel som man behöver?

Alla människor ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv med god hälsa – oavsett funktionsförmåga. När vardagen hänger på ett specifikt hjälpmedel ska det inte ta månader att få tillgång till det, och varje person ska göras delaktig i valet av hjälpmedel som passar just deras liv.

Centerpartiet vill också pröva möjligheten till att införa en form av vårdval som gäller hjälpmedel, något som skulle ge individen större möjlighet att välja hjälpmedel anpassade efter dennes behov, även för framtiden.

Får man avslag på ett hjälpmedel man anser sig behöva ska man alltid ha rätt att överklaga beslutet.

Frågor om rehabilitering:

5. Hur vill du och ditt parti säkerställa att personer med kroniska neurologiska diagnoser får en individuell rehabiliteringsplan som ger rätt till återkommande långsiktig rehabilitering anpassad efter individens behov?

En kronisk neurologisk diagnos försvinner inte efter ett visst antal fysioterapibesök. Ändå är det precis vad dagens system ofta signalerar: att rehabilitering är en tidsbegränsad insats, snarare än en kontinuerlig del av vården. Detta är helt fel utgångspunkt, och det drabbar människor som redan bär en tung börda.

Centerpartiet vill att personer med kroniska neurologiska diagnoser garanteras en individuell rehabiliteringsplan med rätt till återkommande insatser, anpassade efter hur sjukdomen utvecklas över tid. Planen ska tas fram i samråd med patienten och följas upp regelbundet.

I Västra Götaland erbjuder neuroteam specialiserad rehabilitering för personer med neurologiska sjukdomar eller skador. Det är en viktig resurs som måste värnas och utvecklas, inte begränsas av otillräckliga resurser eller ett ersättningssystem som inte speglar verksamhetens faktiska uppdrag.

Patientgrupper med stor vårdtyngd måste bära med sig en högre ersättning i ersättningssystemen, så att vårdgivare har förutsättningar att ge rehabilitering utifrån patientens behov. Detta är en fråga som Centerpartiet driver starkt i Västra Götalandsregionen.

6. Extern rehabilitering utomlands, typ Vintersol, har tagits bort trots att kostnaden är lägre och att många medlemmar upplever att den ger bättre resultat än motsvarande rehab i Sverige, särskilt under vinterhalvåret.

Hur ser du och ditt parti på möjligheten för ett återinförande av utlandsrehabilitering för vissa patientgrupper och att ta in offerter från Vintersol och liknande utlandsrehabilitering som jämförelse?

Om utlandsrehabilitering ger bättre resultat för vissa patientgrupper, finns det goda skäl att ta det på allvar. Centerpartiet anser att patienter ska ha tillgång till bästa möjliga rehabilitering, även om den sker utanför Sveriges gränser.

Centerpartiet skulle gärna se att en expertgrupp tillsätts för att utvärdera vilken vård och rehabilitering utomlands som är effektiv och bör ersättas. Regelverket behöver bli tydligare och

processerna snabbare, så att patienter inte tvingas vänta i ovisshet på besked om sin rehabilitering kommer att ersättas eller inte.

För oss är patientens valfrihet och behov alltid utgångspunkten! Den som lever med en kronisk neurologisk sjukdom ska inte behöva kämpa i ett krångligt system för att få tillgång till den rehabilitering som faktiskt hjälper.

Frågor om nära vård:

- 7. Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet som skall gälla från 1/1 2027 bygger på en nationell strategi "God och nära vård", i klartext hälso- och sjukvård i hemmet. Många av våra medlemmar ser en risk att den nationella strategin "God och nära vård" kan bidra till att kroniska patienters vård nedprioriteras och överförs till egenvård för att spara pengar. Vad är er kommentar?**

För Centerpartiet handlar omställningen till nära vård om att stärka primärvården så att alla som behöver en fast läkarkontakt också kan få det. En trygg och långsiktig relation mellan patient och fast läkare skapar bättre kontinuitet och gör det möjligt att bygga en helhet kring patientens behov. Med en fast läkarkontakt och hög kontinuitet kan vården bli mer förebyggande, mer samordnad och minska behovet av akuta besök.

Egenvård kan även vara något positivt, för den som vill och kan. Ökad kunskap om den egna hälsan och möjligheten att hantera delar av sin vård självständigt kan stärka känslan av kontroll och frihet. Det välkomnar vi. Men det får aldrig handla om att övervältra mer ansvar på individen och de anhöriga, utan tillräckligt stöd. För personer med kroniska neurologiska diagnoser är kontinuitet, kompetens och tillgänglighet helt avgörande.

Centerpartiet vill även utveckla närsjukhusen och lokalsjukhusen till lokala vårdnoder där flera verksamheter samlas under samma tak: vårdcentral, rehabilitering, barn- och ungdomspsykiatri, barnlogoped och mer därtill. Vi vill att äldre ska slippa långa resor, barnfamiljer ska få hjälp i tid och personer med kroniska sjukdomar ska få en vård som faktiskt fungerar i vardagen.

- 8. Egenvård skall prioriteras i det nya avtalet och då gäller "Lag om egenvård, 2022:1250". Många av våra medlemmar känner oro för att "Egenvård i hemmet" inte omfattas av hälso- och sjukvårdslagen. Hur vill du och ditt parti säkerställa patientsäkerheten och brukarinflytandet vid egenvård i hemmet?**

En fast läkarkontakt i primärvården blir här särskilt viktig, med en fast läkare som känner patienten över tid och som kan se hela livssituationen, samordna olika vårdinsatser och ge rätt stöd när mer ansvar för vård och behandling ligger hos patienten själv. Det skapar trygghet för patienten och bättre förutsättningar för att egenvård ska fungera på ett säkert och hållbart sätt. Egenvård kan även vara något positivt, för den som vill och kan. Ökad kunskap om den egna hälsan och möjligheten att hantera delar av sin vård självständigt kan stärka känslan av kontroll och frihet. Det välkomnar vi. Men det får aldrig handla om att övervältra mer ansvar på individen och de anhöriga, utan tillräckligt stöd. För personer med kroniska neurologiska diagnoser är kontinuitet, kompetens och tillgänglighet helt avgörande.